

به مناسبت ۲۵ اسفند روز پایان کتابت شاهنامه خوشی آخر شاهنامه

۲۵ اسفند روز پایان کتابت شاهنامه است که البته هر جوری حساب کنیم آخرش اصلا هم خوش نیست. از طرفی **این** شاهکار ادب پارسی، روایت تاریخ ایران را با شکست رستم فرخزاد در برابر سعد وقاص، هزیمت یزدگرد سوم و فروپاشی سلسله ساسانیان به پایان می برد. پیروزی سعد در نبرد تن به تن با رستم و ترس و شکست سپاه ایران را فردوسی این طور توصیف می کند:

یکی تیغ زد بر سر ترک او
که خون اندرآمدن تارک به روی
چو دیدار رستم ز خون تیره گشت
جهانجوی تازی برو چیره گشت
دگر تیغ زد بر بر و گردنش
به خاک اندر افکند جنگی تنش
همی جست مرهپلوان را سپاه
برفند تاپیش آوردگاه
بدیدندش از دور پرخون و خاک
سرپای کرده به شمشیر چاک
هزیمت گرفتند ایرانیان
بسی نامور کشته شد در میان
از طرف دیگر، فردوسی، سراینده این شاهکار هم مدتی بعد در احقاق حق خود از دربار غزنوی باز می ماند و سلطان محمود را که پاداش بیش از ۳۰ سال رنج او را بالا کشیده، این طور مورد عتاب و خطاب قرار می دهد:

ای شاه محمود کشور گشای
ز کس گر نترسی، بترس از خدای
چو بر باد داندن گنج مرا
ننّد جاملی سی و پنج مرا
در واقع «شاهنامه، آخرش خوش است» ضرب المثلی است که به کنایه در میان ایرانیان رواج یافته اما به هر حال روز ۲۵ اسفندماه که این شاهکار به گنجینه زبان فارسی تقدیم شد، نه تنها برای مای ایرانی ها که برای بشریت روز خوشی است. اما انگار دانشنامه آزاد ویکی پدیا هم در تاریخ پایان سرایش «شاهنامه» کاربران را دچار اشتباه می کند؛ در حالی که در این منبع روز ۲۴ اسفند به عنوان زمان پایان سرایش این اثر ذکر شده اما براساس اسنادی تاریخی درست روز ۲۵ اسفند است. ایسا نوشتاری پژوهشی از جلال خالقی مطلق آورده است: «در پایان بیشتر دستنویس های کامل شاهنامه، روز پایان نظم پادشاهی یزدگرد سوم، روز «ارد» از «اسفندارمذ» یاد شده است. از آن جاکه این تاریخ روز در بیشتر دستنویس ها در ارتباط با تاریخ سال پایان نظم شاهنامه آمده است، پس به احتمال بسیار تاریخ روز پایان نظم شاهنامه نیز هست. ولی از سوی دیگر، چون در دستنویس های شاهنامه برای تاریخ سال پایان نظم کتاب دو تاریخ آمده، یکی سال ۳۸۴ هجری و دیگر سال ۴۰۰ هجری، از این رو روشن نیست که تاریخ روز ارد اسفندارمذ، یعنی ۲۵ اسفند، در اصل مربوط به سال پایان نخستین نظم شاهنامه، یعنی سال ۳۸۴ بوده، یا مربوط به سال پایان نهایی آن که سال ۴۰۰ هجری باشد.

واقعه

خاطره‌ای شیرین از دیدار دانشور و پروین اعتصامی

ادامه از صفحه ۹

همچنین آن گونه که در تاریخ آمده پدر پروین قطعات دلکش و زیبا از کتب خارجی به فارسی برمی گرداند و دختر خردسالش را به نظم آنها تشویق می کرد. همین کار موجب شد که علاقه پروین به شعر و ادب فرونی گیرد و سرانجام او به طور جدی در عرصه شعر به فعالیت پردازد.

پروین به همراه پدرش که به واسطه انتشار مجله بهار جایگاهی در میان اهالی فضل و ادب و هنر آن روزگار داشت، در تعدادی از محافل آن روزگار حضور پیدا می کرد. در یکی از همین محفل ها، محمدتقی بهار مشهور به ملک الشعرا؛ شاعر پراوازه آن روزگار، به استعداد پروین پی برد و او را تشویق و از او حمایت کرد. این آشنایی منجر به این شد که بعدها بهار مقدمه ای بر دیوان اشعار پروین بنویسد که در ابتدای دیوانش موجود است.

سیمین دانشور کتابی با عنوان «شناخت و تحسین هنر» دارد که شامل مجموعه مقالات اوست. دانشور یک سال پیش از مرگ پروین در سال ۱۳۲۰، با او دیداری داشته و خاطره ای از او دارد. دانشور که آن زمان ۱۹ساله بوده، چنین می نویسد: «در دانشکده ادبیات، پشت میز کتابداری می دیدمش. چشم های درشتش کمی تاب داشت و روسری سر می کرد. بیشتر دانشجویان «خانم کتابدار» صدایش می کردند و من «خانم».

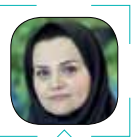

شورای سیاستگذاری چهلمین جشنواره تئاتر فجر مشخص شد

اعضای شورای سیاستگذاری چهلمین جشنواره بین المللی تئاتر فجر معرفی شدند. به گزارش روابط عمومی اداره کل هنرهای نمایشی، سیدمجتبی حسینی، معاون امور هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس شورای سیاستگذاری جشنواره بین المللی تئاتر فجر در احکامی جداگانه مریم معترف، هوشنگ توکلی، قطب الدین صادقی، محمدحسن ناصرخت و قادر آشنا، مدیرکل هنرهای نمایشی را به عنوان اعضای شورای سیاستگذاری چهلمین جشنواره بین المللی تئاتر فجر منصوب کرد.

منتظر انقلابی در حوزه سواد رسانه‌ای باشید

معاون امور محتوایی مرکز توسعه فرهنگ و هنر در فضای مجازی از برنامه های این معاونت برای افزایش سواد رسانه‌ای کاربران و ساماندهی فضای مجازی می گوید

آذر مهاجر

ادبیات و هنر

مرکز توسعه فرهنگ و هنر در فضای مجازی چه می کند و تا امروز چه دستاوردهایی داشته است؟

این مرکز در سال ۱۳۸۵ تاسیس شد و تا امروز در حوزه توسعه و ساماندهی رسانه ها و فعالیت های فرهنگی دیجیتال به شیوه های مختلف ایفای نقش کرده است اما با تغییر ماهیت فضای مجازی و پلتفرمی شدن فرهنگ و اقتصاد، در سال ۱۳۹۷ طرح متناسب سازی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با تحولات فضای مجازی با هدف پیشرانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حوزه حکمرانی فرهنگی در فضای مجازی تدوین شد و کارگروه هایی به این منظور شکل گرفت که از آن جمله می توان به کارگروه ارتقای محتوا اشاره کرد. هر یک از کارگروه ها در سال ۱۳۹۸ مجموعه برنامه هایی را مصوب کردند که در نهایت منجر به تدوین برنامه های سال ۱۳۹۹ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیش از ۵۰ برنامه در بخش های مختلف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با محوریت فضای مجازی شد.
از میان حدود ۵۰ برنامه معاونت ها و بخش های مختلف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بیشتر از ۲۰ برنامه مربوط به مرکز توسعه فرهنگ و هنر در فضای مجازی است که بخشی از این برنامه ها رویکرد محتوایی دارد و بخشی هم مربوط به توسعه کسب و کارهای در فضای مجازی است.
برنامه های معاونت امور محتوایی در چهار حوزه کلی طراحی شده است: ارتقای سواد رسانه ای و سواد فضای مجازی، تولید و نشر محتوا در فضای مجازی، جریان شناسی و سیانت فرهنگی و حمایت از رویدادهای

ملی، منطقه‌ای، استانی و بین‌المللی.

مهم ترین برنامه های شما در معاونت امور محتوایی چیست؟

برنامه های متنوعی داریم که اگر بخواهم به چند مورد از آنها اشاره کنم به نظم برگزاری ۲۰ پویش تولید محتوای استانی و چندین پویش تولید و نشر محتوا در فضای مجازی در سطح ملی، تولید و نشر ۳۰۰ محتوای سواد رسانه ای در فضای مجازی، تشکیل کنسرسیوم تولید و نشر محتوا در فضای مجازی، ایجاد داشبورد تخصصی رصد و جریان شناسی تولید، عرضه و مصرف محصولات فرهنگی در فضای مجازی و همین طور تدوین دستورالعمل مسؤولیت اجتماعی پلتفرم ها در حوزه تولید و نشر محتوای سواد رسانه ای از جمله اقدامات مهم معاونت امور محتوایی در سال جاری بود.

هم اکنون دستورالعمل مسؤولیت اجتماعی پلتفرم ها در حوزه تولید و نشر محتوای سواد رسانه ای تدوین شده و در کمیسیون ارتقای محتوای شورای عالی فضای مجازی تصویب شده است.
منتظر انقلابی در حوزه سواد رسانه ای باشید. تمام سکوها، سامانه ها و بسترهای نشر در فضای مجازی مکلف هستند درصدی از ظرفیت خود را به انتشار محتوا درباره سواد رسانه ای اختصاص دهند. به این منظور حدود ۳۰۰ ویدئو آماده کرده ایم

در صورت ابلاغ آن چه اتفاقی خواهد افتاد؟

منتظر انقلابی در حوزه سواد رسانه ای باشید. تمام سکوها، سامانه ها و بسترهای نشر در فضای مجازی مکلف هستند

درصدی از ظرفیت خود را به انتشار محتوا درباره سواد رسانه ای اختصاص دهند. به این منظور حدود ۳۰۰ ویدئو آماده کرده ایم

افشین هاشمی «پسران دریا» را ساخت

افشین هاشمی ششمین فیلم سینمایی خود را با نام «پسران دریا» با همکاری حسین جامی و تهیه کنندگی بهروز نشان در سکوت خبری به پایان رساند. به گزارش ایسنا، در این فیلم مونا فرجاد، دو نوجوان از شمال و جنوب کشور به نام های یاسین حبیب پور و منیب بزرگ زاده به همراه پیام امیرعبدالهپان، حسن خلدون، علی بحر، آیسان حداد و افشین هاشمی بازی کرده اند و سرمایه گذاران آن بهروز نشان و حسین علیمردانی هستند.

وجود دارد تا امروز همکاری خوبی در حوزه های محتوایی میان معاونت فضای مجازی سازمان صدا و سیما و مرکز توسعه و فرهنگ و هنر در فضای مجازی وجود داشته است که یکی از مصادیق این همکاری، تولید و پخش مجموعه نمایشی چای نت با هدف افزایش سواد رسانه ای خانواده ها از شبکه پنج سیما و صفحه اصلی تلویزیون و تمام IPTV های دارای مجوز از صدا و سیما بود.

سامانه های فعال روی بسترهای مختلف اینترنتی از جمله شبکه های اجتماعی باید برای فعالیت مجوز بگیرند؟

رسانه برخط عمومی، رسانه برخط کاربرمحور و نشر دیجیتال برای فعالیت مجوز می گیرند. سایت های خبری از معاونت مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز می گیرند و بقیه از مرکز توسعه فرهنگ و هنر. برای تسهیل امور و نیز برای احراز هویت، نشان شامد را طراحی کرده ایم که درو واقع نوعی رجیستری یا ثبت هویت است.

نشان شامد چه معنایی دارد و به چه پلتفرم هایی تعلق می گیرد؟

نشان شامد دو رنگ طلایی و نقره ای دارد. نشان نقره ای یعنی سامانه یا پلتفرم مورد نظر ثبت هویت شده و اگر روی این نشان کلیک کنید، اطلاعات هویتی سامانه یا پلتفرم در دسترس کاربران خواهد بود.

نشان طلایی به پلتفرم ها و سامانه هایی ارائه می شود که از جهات مختلف مورد تایید هستند.

برای اخذ شامد طلایی سامانه ها باید مدارک دیگری هم در اختیار وزارت ارشاد قرار بدهند مثلا سامانه ای که در یک حوزه تخصصی فعالیت می کند، باید مجوزهای مربوط به آن فعالیت را داشته باشد.

شامد چه فوایدی دارد؟

فواید زیادی دارد. از جمله این که تکلیف کسب و کارها در فضای مجازی را روشن می کند. از یک سو صاحبان پلتفرم ها و صاحبان رسانه های برخط احراز هویت می شوند و از سوی دیگر مردم می توانند کسب و کارهای هویت دار را از کسب و کارهای بی هویت و مشکوک تشخیص دهند.

بعد از ارائه شامد، نظارت هم دارید؟

بله. واحدی برای رصد و بازرسی داریم و در صورت وقوع تخلف، شامد طلایی از سامانه های دارای تخلف پس گرفته می شود. علاوه بر صدهایی که صورت می گیرد، کاربران هم می توانند تخلف ها را گزارش بدهند. ضمن این که نشان شامد برای رسانه های برخط نیاز به تمدید دارد. این نشان برای رسانه های برخط ابتدا سه ماهه و پس از آن به صورت شش ماهه صادر می شود و نیاز به تمدید دارد.

در این زمینه به اندازه کافی اطلاع رسانی

مدیرعامل صندوق اعتباری هنر، عملکرد سال ۱۳۹۹ صندوق را تشریح کرد

به هنرمندان نه نمی گوئیم

یک سال و چند روز است که سینماها، کتابخانه ها، سالن های نمایش، آموزشگاه ها و دیگر امورات هنری و نیز صنایع وابسته به آن تقریباً تعطیل است. علاوه بر خوابیدن کسب وکارهای هنری و فرهنگی، خیلی ها از دنیای هنر و رسانه به دام ویروس کرونا افتاده و رهسپار جهان باقی شده اند. در این سال پرنشیب، صندوق اعتباری هنر که چند سالی است کارش را برای حمایت از هنرمندان آغاز کرده، اقداماتی داشته که دیروز سیدحسین سیدزاده، مدیرعامل صندوق اعتباری هنر ضمن اشاره به سال سخت و عجیبی که بر همه و تمام جهان گذشت، یادی کرد از درگذشتگان عرصه هنر و رسانه و ابراز اندوه کرد که شرایط جهت تسلی خانواده ها و

برگزاری مراسم برای رفتگان هم در این سال سخت فراهم نشد. پیش از هر برنامه ای در این نشست هنرکارت دو نفر از این درگذشتگان به خانواده آنها تقدیم شد؛ برادر روح... رجایی، سردبیر روزنامه جام جم و همسر علی اکرمی، روزنامه نگار هنرکارت این دو درگذشته را از رئیس هیات مدیره صندوق اعتباری هنر دریافت کردند. سیدزاده در ادامه به فعالیت های صندوق پرداخت و ضمن اشاره به رکود اقتصادی در سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و ضرورت حمایت از هنرمندان توضیح داد: اهداف و وظایف صندوق اعتباری هنر، در پنج بخش بیمه تامین اجتماعی، بیمه درمان تکمیلی، طرح تکریم مستمری، کمک مستمری و تسهیلات خدمات به جامعه فرهنگ، هنر و رسانه ارائه می شود. با وجود تمام مشکلات و بارویژه

مالی در زمینه پرداخت بیمه اعضا، توانستیم حق بیمه سه ماهه اول سال ۹۹ هنرمندان را رایگان پرداخت کنیم. همچنین برای هنرمندان درجه یک پنج میلیون و به دیگر هنرمندان ۱/۵ میلیون واریزی حمایتی داشتیم. بر اساس توضیحات مدیرعامل صندوق اعتباری هنر، در حال حاضر ۴۴ هزار هنرکارت به دست افراد رسیده است و فرآیند صدور و ارسال هنر کارت ادامه دارد.

واریز ۱۵ میلیون ریال در پایان سال

علاوه بر حمایت های صورت گرفته در سال ۱۳۹۹، صندوق اعتباری هنر در تلاش است برای روزهای منتهی به تعطیلات هم کمک هایی به هنرمندان داشته باشد. سیدزاده در این باره گفت: با رئیس سازمان برنامه و بودجه چند روز پیش جلسه برگزار کردیم و تصمیم بر این شد تا برای عزیزانی که در هنرکارت ثبت نام کردند، مبلغ یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان دیگر تا روزهای آینده واریز شود. مدیرعامل صندوق اعتباری هنر، این نوید را داد که در صورت امکان حق بیمه فروردین و اردیبهشت سال ۱۴۰۰ هنرمندان به صورت رایگان پرداخت شود. سیدزاده در این باره قول قطعی نداد اما از تلاش برای تحقق آن خبر داد.

تسهیلات به پردیس ها و تماشاخانه ها

علاوه بر اعطای تسهیلات و کمک های بلاعوض